

(Religieuze) feestelijkheden

Vele feestelijkheden zoals verjaardagen en trouwerijen, maar ook feesten met een religieuze grondslag zoals Kerst (25/26 december) en het Offerfeest (30, 31 juli en 1 aug) kenmerken zich door een sterk samen-gevoel. Met name familieleden en goede vrienden zoeken elkaar op. Komende week is het Offerfeest waarbij veel mensen met een islamitische achtergrond samen zullen komen. Belangrijk is daarover heel gericht te gaan communiceren in begrijpelijke taal en op een cultuursensitieve wijze. Zonder corona zouden veel mensen uit deze groepen nu op vakantie zijn in de landen van herkomst. Dit is nu veelal niet het geval. De kans dat mensen de komende weken in Nederland veelvuldig en in grote groepen bij elkaar op bezoek gaan, is zeer aanwezig.

Snelle acties deze week kunnen zijn:

- Vanuit het kabinet alle moslims een fijne feest periode toewensen en ze vragen om daarbij ook de geldende coronaregels te blijven volgen, juist omdat het aantal besmettingen toeneemt wil je niet dat je feestje thuis of bij familie of vrienden later een besmettingsbron blijkt te zijn geweest.
- NOS Journaal / EenVandaag experts aan het woord laten hoe je in groepen toch je aan de regels kunt houden (prof. (10)(2e) bijv.)
- In de media de doelgroep zelf aan het woord laten. Ze laten vertellen - en in beeld brengen - hoe ze feest vieren en zich toch aan de regels houden.
- Landelijke influencers (politici als Aboutaleb, Marcouch (oud)TK-leden als Arib, Kuzun, Azarkan en Keklik Yucel; BN'ers als Ozcan Akyol en Olcay Gulsen) vragen om via social media oproepen te doen waarin ze laten zien hoe ze gasten verwelkomen (geen handen schudden/knuffelen) en aangeven dat ze hun gasten bij ontvangst de gelegenheid geven om hun handen te wassen en waarbij ze hun huiskamers / tuinen zo inrichten dat afstandhouden gemakkelijk is.
- Lokale videoboodschappen toevoegen, zoals in Utrecht al het voornemen is. Heeft vooral zin als er ook duidelijke media-kanalen zijn voor en door de lokale groepen met een migratie achtergrond. Maak vooral gebruik van lokale influencers met een groot bereik binnen deze groepen (lokale politici, lokale geestelijke leiders, lokale sporters, wijkwerkers, etc)

Mensen met een lage sociaal economische status

In opdracht van de RIVM Corona gedragsunit hebben Pharos en Erasmus Universiteit Rotterdam een onderzoek uitgevoerd naar de kennis, naleving en impact van de coronamaatregelen op mensen met een lage sociaaleconomische status (SES) met en zonder migratieachtergrond. Hiervoor zijn 65 interviews gehouden met mensen met een laag inkomen, beperkte gezondheidsvaardigheden, of een migratieachtergrond. Dit rapport is beschikbaar via <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/interviews>

Belangrijke observaties uit de interviews met mensen met een lage sociaal economische status:

- GEEN belangrijke verschillen tussen mensen zonder en met een migratieachtergrond.
- Mensen kennen de maatregelen via de persconferenties/nieuws.
- Informatie via het nieuws is voor velen niet goed te begrijpen, doordat het taalgebruik te ingewikkeld is of omdat ze de Nederlandse taal niet voldoende machtig zijn.
- Voor mensen die actiever in de maatschappij participeren is het makkelijker om de regels te kennen, omdat deze door werk, school of bijvoorbeeld de buurvrouw worden uitgelegd.
- Regels worden naar eigen zeggen goed nageleefd.

- Er is veel angst, waardoor mensen zich strikt aan de regels houden, vaak strenger dan vereist.
- Redenen om de maatregelen niet te volgen zijn veelal uit overmacht.

Er heersen veel gevoelens van stress, angst en somberheid bij deze groep. Daarbij is het zorggebruik laag, doordat men veronderstelt dat zorg en hulpverlening niet beschikbaar is, dat hulpverleners te druk zijn met Coronapatiënten, mensen bang zijn om zelf ziek te worden, of omdat toegang tot zorg te ingewikkeld is, omdat veelal contacten uitsluitend via de telefoon plaatsvinden. De mogelijkheid bestaat dat door dit gebrek aan zorg, zowel lichamelijke als geestelijke problemen verergeren en zich ophopen. Vooral mensen met lage gezondheidsvaardigheden en een beperkt sociaal netwerk lopen risico.

Aandachtspunten bij ondersteuning naleving gedragsregels & welbevinden gericht op mensen met een lage sociaal economische status

- Omdat deze groep minder goed in beeld komt bij lopende online surveys (incl. het grote vragenlijstonderzoek van RIVM en de GGD'en) blijft extra inspanning gericht op deze groep en betrekken van deze doelgroep van belang, inclusief inzet van effectief bewezen benaderingswijzen en aanvullende onderzoeksmethoden. Anders kan er een onvolledig of zelfs vertekend beeld ontstaan van de situatie in Nederland.;
- Officiële overheidsinformatie dient voor iedereen in Nederland begrijpelijk aangeboden te worden. Dit kan door de informatie in meerdere talen aan te bieden en de informatie eenvoudig en eenduidig te presenteren zowel in tekst als vooral ook met ondersteunend beeldmateriaal. Taalambassadeurs van Pharos zijn beschikbaar voor ondersteuning hierbij;
- Met betrekking tot eenduidige adviezen levert de versoepeling van maatregelen waarin 1,5 meter afstand houden niet overal geldt verwarring en onbegrip op, wat naleving van de maatregelen onder druk kan zetten.

Aandachtspunten voor ondersteuning bij naleving gedragsregels en welbevinden gericht op mensen met een migratie-achtergrond:

(1) Mensen met een migratie achtergrond zijn niet een en dezelfde groep. Er zijn grote verschillen tussen groepen: dus mensen die nu net Nederland binnenkomen zijn niet dezelfde mensen met dezelfde kenmerken als mensen die hier geboren zijn en wiens ouders een migratieachtergrond hebben.

(2) Opleidingsniveau en geletterdheid zijn cruciaal. Houdt hier rekening mee in de communicatie en toepassing van maatregelen;

(3) Arbeiders met een migratieachtergrond die moeten werken onder omstandigheden waardoor afstand bewaren onmogelijk is, is een hele specifieke groep.

Belangrijk dus om goed te identificeren welke subgroep je wil bereiken en op basis daarvan specifieke interventies uit te voeren.

Bij groepen migranten nu ook vragen over terugkeer na vakantie. Moeten mensen die terugkomen uit Turkije / Marokko in thuisquarantaine? Geldt dit ook voor kinderen onder de 18? Als je een test doet op het vliegveld bij vertrek aldaar of bij aankomst op Schiphol, hoeft het dan niet?

Jongeren

Basis is "praat met ze en niet over ze"; geldt niet alleen voor jongeren, maar voor alle doelgroepen waar je je op wenst te richten.

Pas op voor te gemakkelijke aannames (LOT-C memo 24 april)

- Misschien vallen jongeren meer op of leidt wijze van monitoring tot vertekening

- (Heel) veel jongeren doen het goed. Dus wees precies in over wie je het hebt.
- 'De' jongere bestaat niet.
- Waak voor stigmatisering. Voor iedereen (jong én oud) is het lastig

Wat we zien uit onze eigen studies (jongerenmemo – Corona Gedragsunit 25 juni):

- Het lukt jongeren in de meeste situaties de maatregelen na te leven
- Maatregelen die hun sociale leven beïnvloeden vinden ze lastig (ze voelen zich dankzij versoepeling ook weer wat beter)
- 1.5 meter maatregel vinden jongeren het lastigst (maar in de meeste situaties lukt het ze wel), vooral bij vrienden/familie, op het werk en in de supermarkt lukt het ze minder goed.
- Ze houden graag rekening met kwetsbare groepen, maar vinden contact met anderen wel heel belangrijk en maken zich minder druk om risico (zelf)besmetting
- Draagvlak voor drukte vermijden is hoog, maar deze maatregel is niet altijd helder (zegt 1/3^e van de geïnterviewden). Jongeren denken wel dat drukte vermijden helpt en ook hier noemen ze solidariteit met kwetsbare anderen als belangrijk motief.

Wat helpt de jongeren bij naleving (jongerenmemo Corona Gedragsunit 25 juni)?

- Gesprekken met mentorfiguur hebben positieve invloed. Jongeren willen - net als iedereen - graag gezien worden en hebben - net als iedereen - steun nodig.
- Maatregelen meer gedifferentieerd doorvoeren, bijvoorbeeld wel onderling contact maar niet met kwetsbare groepen.

Wat werkt in de communicatie met jongeren (richtlijn jongerencommunicatie werkdokument 23 maart en 10 tips document Moniek)?

- Neem de jongeren serieus, praat met ze (en niet over ze).
- Verdiep je in hun leefwereld en in hun behoeftes.
- Wees bewust van diversiteit onder jongeren; tweens (8-12 jaar), teens (12-16) en young adults (16-22) zijn onvergelykbaar en vragen andere aanpak.
- 5 gouden vuistregels:
 - o Speel in op persoonlijke relevantie, maak het concreet en laat zien dat je weet wat er bij hen speelt
 - o Speel in op sociale norm en groepsidentiteit ('no norms no glory')
 - o Zet in op positieve, specifieke gedragingen en maak het gewenste gedrag aantrekkelijk
 - o Gebruik entertainment en vermaak, maar wees voorzichtig met humor.
 - o Zet de mensen om de jongeren heen (ouders, leerkrachten en anderen) in hun kracht om jongeren te ondersteunen en te inspireren.

Het Nederlands Jeugdinstituut heeft een netwerk samengesteld waarmee nu een aantal rondetafelgesprekken zijn gevoerd. Doel van het netwerk is om kennis en activiteiten met elkaar te verbinden rondom jongerenparticipatie en corona. Op dit netwerk kan een beroep worden gedaan bij het vormgeven (samen met jongeren) en vooral ook pre-testen van communicatie-uitingen en ander soortige interventies. Leden van dit netwerk zijn: Epex; Jeugdwelzijnsberaad; JongWijs; Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie; Kenniscentrum LVB; Kindertelefoon; LAKS; MIND; St. Alexander; Unicef; De Nationale Jeudraad. Ook heeft het NJI. Appgroep met 250 jongerenwerkers. Deze jongerenwerkers zijn actief bezig met het bereiken van jongeren rondom corona en wat zij nodig hebben in het omgaan met corona.